

Posudek vedoucího diplomové práce

Marie Dušková – Kov v užitém umění v českých zemích mezi lety 1805 a 1915

Diplomová práce Marie Duškové tématicky navazuje na studentčinu bakalářskou práci věnovanou českému secesnímu šperku.

Zadání nynější práce vycházelo z úmyslu rozšířit původní téma o další oblasti uměleckořemeslné tvorby pracující s kovovými materiály s výchozím záměrem posoudit možnosti této tvorby a v co nejširším záběru vysledovat její výsledky. Na základě podrobného studia pramenů, dobové odborné i popularizační literatury a následně i sbírkových fondů specializovaných muzejních institucí se diplomová práce měla soustředit na české osobnosti a instituce činné v této oblasti. Měla obsahově rozčlenit jejich zaměření podle charakteru práce s kovem a možností uplatnění, návazně pak co nejvíce podrobně, s přihlédnutím k různorodým domácím i vnějším vlivům a stylovým tendencím rozebrat a zhodnotit přínos české tvorby v širších souvislostech soudobého vývoje uměleckých řemesel a užitého umění.

V úvodním textu diplomantka poukazuje na základní okruhy a teze, z nichž vycházela, vysvětluje obsahovou koncepci práce a uvádí hlavní zdroje, s nimiž pracovala. Stručně se zaměřuje také na objasnění použité terminologie. Již zde, v části věnované základní charakteristice stylových projevů ve sledovaném období 1895 až 1915, je patrné autorčino ne zcela ujasněné vnímání principů vývoje secesní užitě tvorby v českém prostředí.

Obdobně kritickému pohledu se nelze vyhnout při hodnocení kapitoly Znovuzrození užitého umění, v níž se autorka zabývá iniciační rolí hnutí Arts and Crafts, názory Johna Ruskina a Williama Morrise, následně pak úvahami Gottfrieda Sempere o reformě školství a jeho teoretickým pojetím stylu. Zde však, kromě konstatování, že „*Semperovy představy o funkcích škol a muzeí pak byly realizovány i v českých zemích*“ a drobné poznámky pod čarou, citelně ale chybí vysvětlení významu této kapitoly v souvztažnosti k tématu práce.

V následující kapitole je v úvodu poměrně obsažně - opět však převážně bez hlubší souvislosti s problematikou uměleckořemeslné práce s kovem, rozebrána historie a struktura výuky na Uměleckoprůmyslové škole. Zřetelně vystupuje téma kovu v uměleckém řemesle teprve v částech věnovaných odborným školám v Hradci Králové, Turnově a zejména Speciální škole pro umělecko-průmyslové zpracování kovů v Praze.

Podrobná pozornost autorky je pak soustředěna na pražskou školu, na její historii a vztah k Odborné škole pokračovací pro klenotníky, zlatníky, stříbrníky, ryjce a pasíře. Ve srovnání s předchozími kapitolami lze tuto část diplomové práce Marie Duškové lze považovat za odborně přínosnější. Jmenuje a zabývá se tvorbou jednotlivých se školou svázaných osobností, učitelů i studentů, zčásti pak hodnotí

výtvarné principy jejich uměleckořemeslné návrhářské i praktické činnosti. Se stejně koncipovaným přístupem je pak zmíněno několik dalších osobností činných mimo školy, zejména Josef Kratina a Marie Křivánková.

Podrobněji s uvedenými osobnostmi a jejich díly seznamuje kapitola Umělecké přínosy jednotlivých osobností. Zde se autorka opírá především o informace získané z dobové časopisecké literatury a z výročních školních zpráv, částečně pak i o poznatky získané studiem předmětů zjištěných průzkumem muzejních sbírek. V částech věnovaných stylovému zařazení a rozboru děl a konečně i vlastnímu přínosu tvorby jednotlivých osobností však převažuje pouze všeobecnější a povrchnější hodnocení, zpravidla zjednodušeně poukazující na vliv jednoho ze dvou hlavních inspiračních zdrojů, Paříže a Vídně. K hlubšímu a konkrétnější posouzení nejen těchto vlivů, ale i vztahů v kontextu české uměleckořemeslné scény, by jistě přispěl podrobnější rozbor vybraných děl s detailnějším přihlédnutím ke stylizaci použitých dekorativních motivů, ornamentů, případně i způsob zpracování. Nevyužití těchto možností umělecko-historického hodnocení je o to více zarážející s přihlédnutím k početné a na základě dlouhodobých rešerší připravené obrazové příloze - zde připomínám, že řadu předmětů publikovaných v dobové literatuře lze dohledat v muzejních sbírkách. Za úvahu by v případě některých autorů (Klouček, Kotěra) jistě stálo i srovnání s jejich aktivitami v dalších uměleckořemeslných oborech.

Odbornou kvalitu diplomové práce Marie Duškové bohužel částečně snižuje jazyková úroveň a stylistická neobratnost určitých pasáží textu. Poukazují rovněž na někdy sporný obsah poznámkového aparátu. Kladně naopak hodnotím obrazovou část práce.

Diplomovou práci Marie Duškové považuji za odborně zdařilou a doporučuji ji proto k obhajobě.